

U S N E S E N Í

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátu složeném z předsedkyně JUDr. Lenky Matyášové a soudců Mgr. Ondřeje Mrákoty a JUDr. Jakuba Camrdy v právní věci žalobce: **J. M.**, proti žalovanému: **Krajský úřad Jihočeského kraje**, odbor regionálního rozvoje, územního plánování, stavebního řádu a investic, se sídlem U Zimního stadionu 1952/2, České Budějovice, **za účasti:** Český rybářský svaz, občanské sdružení, Na Ostrově 86, Český Krumlov, zastoupený JUDr. Janem Károu, advokátem se sídlem Dlouhá 154, Kaplice, o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 16. 7. 2013, č. j. KUJCK 37674/2013/OREG, o námitce podjatosti soudců senátu 10 A Krajského soudu v Českých Budějovicích vznesené žalobcem,

t a k t o :

Soudkyně senátu 10 A Krajského soudu v Českých Budějovicích JUDr. Věra Balejová, Mgr. Helena Nutilová, JUDr. Marie Krybusová **n e j s o u v y l o u č e n y** z projednávání a rozhodnutí věci vedené u Krajského soudu v Českých Budějovicích pod sp. zn. 10 A 117/2013.

O d ů v o d n ě n í :

Žalobce se žalobou datovanou dnem 23. 9. 2013 a doručenou krajskému soudu dne 25. 9. 2013 domáhal zrušení rozhodnutí žalovaného ze dne 16. 7. 2013, č. j. KUJCK 37674/2013/OREG, kterým bylo změněno rozhodnutí Městského úřadu v Českém Krumlově, stavebního úřadu (dále jen „stavební úřad“), ze dne 18. 2. 2013, č. j. MUCK 50259/2012, tak, že žalovaný částečně nahradil úvodní část výroku prvostupňového rozhodnutí a ve zbytku odvolání žalobce zamítl a potvrdil rozhodnutí stavebního úřadu, kterým bylo nenařízeno odstranění blíže specifikovaných terénních úprav.

Žalobce v podání ze dne 12. 11. 2013 uvedl, že ačkoli nemá nic proti soudcům uvedeným ve výzvě krajského soudu ze dne 29. 10. 2013 (poučení o procesních právech a povinnostech), které nezná, má za to, že by ve věci neměl rozhodovat senát ve složení obdobném senátu, který v jiné věci rozhodl rozsudkem ze dne 9. 10. 2013, č. j. 10 A 26/2013 - 41, „*naprosto nespravedlivě*“.

Žalobce se dne 14. 5. 2014 dostavil ke krajskému soudu k vysvětlení, zda výše uvedeným podáním ze dne 13. 11. 2013 hodlá vznést námitku podjatosti soudců. Uvedl, že

sice neví, zda jsou soudci správního senátu z projednání této věci vyloučeni, ale jeho požadavek, aby věc projednal jiný senát, spatřuje v jeho účelovém rozhodování v jiné věci, kdy sice „fakticky vyhrál, ale ve skutečnosti prohrál“. Žalobce uvedl, že v této jiné věci krajský soud odmítl provést výslech dvou jím navrhovaných svědků. Přestože ve vyhlášeném rozsudku nebyla stanovena cesta, která by mu zajišťovala přístup k jeho pozemku, bylo mu následně pracovníci pozemkového úřadu sděleno, že byla kontaktována pracovníci krajského soudu, která měla uvést, že stěžovateli mají umožnit přístup k jeho pozemku určitým způsobem (po hrázi mezi prvním a druhým rybníkem). Jméno údajné pracovnice krajského soudu stěžovatel neuvedl. O vyjádření požádal i Soudcovskou unii ČR, o projednání věci je připraven „požádat“ i jiný krajský soud, dle jeho názoru je nejvhodnější Krajský soud v Praze, kam má nejbližše.

Podáním doručeným Nejvyššímu správnímu soudu dne 17. 6. 2014 stěžovatel doplnil, že v současné době je Okresním soudem v Českém Krumlově projednáván jeho návrh na obnovu řízení ve věci „*uložení odpadu z odbahňovaných rybníků bezprostředně sousedících rybníků v r. 2005 a 2006 a stavby přelivů na pozemek žalobce bez jeho souhlasu spočívající nejen z bahna, tj. vyluhované hlíny, uložení cementu, vytvoření nové příjezdové cesty s příkopem a uložení střešní krytiny a tak zcela zničení úrodné plodící zemědělské půdy v rozsahu ¾ ha, ale i p. č. 912/6 o větším rozměru obhospodařovaném státem vznikla neplodná půda*“. Jestliže bude uvedená obnova řízení povolena, hodlá vzít žalobu v nyní projednávané věci zpět, proto žádá, aby do rozhodnutí Okresního soudu v Českém Krumlově o jeho návrhu na obnovu řízení Nejvyšší správní soudu řízení v této věci přerušil.

Žalobce dále označil senát krajského soudu, který by měl ve věci rozhodovat za „*podivuhodný*“, k tomu odkázal zejména na jeho postup a rozhodovací činnost v předcházející věci, které podrobně popsal. K tomuto postupu zejména dále namítl, že mu bylo neprávem tímto senátem při jednání kladeno za vinu, že tento senát chtěl ovlivnit. K tomuto jednání se dostavil po sběru vlašských ořechů, a proto měl žluté ruce, obával se proto, aby senátem krajského soudu nebyl označen za „*špindíru*“, proto hrstku těchto ořechů přinesl k jednání krajského soudu. Krajský soud dále v této předcházející věci odmítl výslech jím navržených svědků, žalobce zaslechl poznámku předsedkyně senátu, že „*to stejně zamítnou*“. Rozsudek v této předcházející věci obsahoval nepravdivé skutečnosti, nebyl sepsán v souladu se skutečným průběhem jednání a později se dozvěděl od pracovnice katastrálního úřadu, že jí údajně volala předsedkyně senátu, aby mu bylo umožněno chodit po hrázi mezi prvním a druhým rybníkem, tento výrok však v rozsudku obsažen nebyl. Dohodl se však již na tom, že celá parcela p. č. 913/1 bude zachována v původních hranicích a po hrázi mezi prvním a druhým rybníkem bude moci chodit i jezdit. O nic jiného mu nešlo. Žalobce rovněž uvedl, že když se dostavil za předsedkyní dotčeného senátu krajského soudu, aby své „*odvolání*“ proti rozsudku „*zrušil*“, bylo mu řečeno, že věc již byla odeslána Nejvyššímu správnímu soudu a nelze již nic dělat.

Žalobce dále uvedl, že se v nyní projednávané věci dostavil ke krajskému soudu (poté, co se k jeho přípisu nevyjádřila Soudcovská unie ČR), aby zdůvodnil námitku podjatosti dotčeného senátu krajského soudu. Asistentka soudce JUDr. P. však s ním odmítla z důvodu zaneprázdnění jednat, odkázala jej na to, že zdůvodnění předmětné námitky má podat písemně. K sepsání protokolu s ním přistoupila teprve na základě

pokračování

pokynu předsedy krajského soudu. Průběh sepisu protokolu pak žalobce označil jako „hrůzu“, kterou již nechce nikdy podstoupit a kterou si nezasloužil. Protokol byl sepsován za přítomnosti asistentky, předsedkyně senátu a dalších tří úřednic. Hovořila však jen předsedkyně senátu a asistentka, žalobce se neudržel a bouchl do stolu s tím, že „již od soudu nechce nic slyšet, ať mu dají pokoj“. Předsedkyně senátu mu měla vyčíst i hrstku vlašských ořechů, sdělit mu, že Soudcovská unie ČR je něco jako ROH a odmítla zaznamenat jeho žádost, aby ve věci odstranění stavby rozhodoval jiný krajský soud, nejlépe Krajský soud v Praze. Předsedkyně senátu při sepisu protokolu uváděla obměněné formulace, které následně měnila, přestože šlo o jeho výpověď.

Závěrem žalobce s odkazem na zákon č. 106/1999 Sb., o svobodném přístupu k informacím, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon č. 106/1999 Sb.“), požádal o sdělení, 1) kde a komu může sdělit „hrůzu“, kterou musel projít a být jí přítomen u krajského soudu, a 2) zda mu může Nejvyšší správní soud odpovědět, zejména na otázku, zda Soudcovská unie ČR plní úlohu Revolučního odborového hnutí. Podle obsahu těchto otázek nejde o žádost o poskytnutí informací podle § 106/1999 Sb., první otázka je součástí námitky podjatosti vznesené stěžovatelem a zdejší soud se s ní níže vypořádává. Druhá otázka pak nijak s činností soudů ani projednávanou věcí nesouvisí, jde o jen zcela obecnou informaci a zdejšímu soudu nic nebrání ji nad rámec důvodů tohoto rozhodnutí žalobci zodpovědět. Soudcovská unie ČR tedy není Revolučním odborovým hnutím, jde o nepolitické profesní a dobrovolné stavovské sdružení, které nevykonává ani státní správu na úseku soudnictví, není oprávněno poskytovat ani odbornou právní pomoc.

Žalobce vznesl námitku podjatosti vůči soudkyním, které tvořily senát krajského soudu, který rozhodoval v jeho dřívější věci vedené u krajského soudu pod sp. zn. 10 A 26/2013, tj. proti předsedkyni senátu JUDr. Věře Balejové, JUDr. Marii Krybusové a Mgr. Heleně Nutilové. Proti dalšímu členu senátu 10 A krajského soudu JUDr. Ing. Zdeňku Strnadovi, Ph. D., námitka podjatosti vznesena nebyla.

Předsedkyně senátu a jmenované soudkyně senátu 10 A krajského soudu specializovaného ve věcech správního soudnictví ve svých vyjádřeních shodně uvedli, že nemají žádný poměr k projednávané věci nebo k účastníkům řízení, který by vzbuzoval pochybnosti o jejich nepodjatosti. Stěžovatel vznesenou námitku podjatosti opírá pouze o způsob, jakým dotčený senát krajského soudu rozhodl o jeho žalobě ve věci pozemkových úprav.

Nejvyšší správní soud v první řadě neshledal důvod k přerušení řízení v této věci, předmětem rozhodování Nejvyššího správního soudu je v tomto stadiu řízení výlučně posouzení námitky podjatosti vznesené žalobcem, na které řízení vedené u Okresního soudu v Českém Krumlově nemůže mít jakýkoli vliv, ve věci není dán žádný z důvodů pro přerušení řízení ve smyslu § 48 zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s.“).

Nejvyšší správní soud při posouzení možné podjatosti jmenovaných soudkyň vycházel z následujících skutečností, úvah a závěrů.

Podle § 8 odst. 1 s. ř. s. jsou soudci vyloučeni z projednávání a rozhodnutí věci, jestliže se zřetelem na jejich poměr k věci, k účastníkům nebo k jejich zástupcům je dán důvod pochybovat o jejich nepodjatosti. Vyloučení jsou též soudci, kteří se podíleli na projednávání nebo rozhodování věci u správního orgánu nebo v předchozím soudním řízení. Důvodem k vyloučení soudce nejsou okolnosti, které spočívají v postupu soudce v řízení o projednávané věci nebo v jeho rozhodování v jiných věcech.

Podle § 8 odst. 5 s. ř. s. účastník nebo osoba zúčastněná na řízení může namítnout podjatost soudce, soudní osoby, tlumočníka nebo znalce.

Námitku musí uplatnit do jednoho týdne ode dne, kdy se o podjatosti dozvěděl; zjistí-li důvod podjatosti při jednání, musí ji uplatnit při tomto jednání. K později uplatněným námitkám se nepřihlíží. Námitka musí být zdůvodněna a musí být uvedeny konkrétní skutečnosti, z nichž je dovozována.

Rozhodování o věci nestranným a nezávislým soudcem je jedním z pilířů práva na spravedlivý proces. Kategorie nestrannosti soudce má subjektivní a objektivní rovinu. Nestrannost soudce je především subjektivní psychickou kategorií, jež vyjadřuje vnitřní vztah soudce k projednávané věci. Při posuzování námitky podjatosti je však třeba nestrannost vnímat i z hlediska objektivního, tzn. zkoumat, zda skutečně existují objektivní okolnosti, jež vyvolávají oprávněné pochybnosti o nezájatosti soudce v konkrétním případě. K vyloučení soudce z projednání a rozhodnutí věci může v zásadě dojít teprve tehdy, když je evidentní, že vztah soudce k dané věci, účastníkům nebo jejich zástupcům dosahuje takové povahy a intenzity, že i přes zákonem stanovené povinnosti nebudou moci nebo schopni nezávisle a nestranně rozhodovat.

Soudkyně senátu 10 A krajského soudu se nepovažují v předmětné věci za podjaté. Žalobce odůvodnil námitku podjatosti výhradami k procesnímu postupu soudu a jeho rozhodovací činnosti. Ustanovení § 8 odst. 1 s. ř. s. však výslovně uvádí, že důvodem k vyloučení soudce nejsou okolnosti, které spočívají v postupu soudce (soudkyň) v řízení o projednávané věci nebo v jeho rozhodování v jiných věcech.

Pro závěr o podjatosti jmenovaných soudkyň není dostačující obecné a subjektivní přesvědčení navrhovatele, a to ani ve vztahu k okolnostem sepsu protokolu ze dne 14. 5. 2014. Námitky žalobce vytýkající postup předsedkyně senátu JUDr. Balejové a asistentky soudce JUDr. P. byly shodně zachyceny i v daném protokolu, po seznámení se s obsahem tohoto protokolu musí zdejší soud uvést, že při porovnání s popisem uvedeným žalobcem neshledal podstatné rozpory. Je zjevné, že při sepsu tohoto protokolu došlo k určitému vyhocení situace. Předmětem tohoto protokolu mělo být zdůvodnění námitky podjatosti vznesené žalobcem, ke zdůvodnění této námitky byl žalobce také veden a byla mu poskytována potřebná poučení, která však žalobce subjektivně považuje za útoky proti své osobě. Postup krajského soudu byl v tomto směru standardní, soud je obecně oprávněn vést účastníka řízení k tomu, aby se vyjadřoval k tomu, co je předmětem jednání (sepsu protokolu), a nikoli k otázkám dalším, které s tímto předmětem nesouvisí, a současně je povinen mu poskytnout potřebná procesní poučení. Z obsahu podání žalobce, která jsou součástí spisu, je přitom zřejmé, že žalobce nerozlišuje mezi různými druhy řízení,

pokračování

různými nároky, procesními instituty apod. Poučení poskytovaná soudem pak mají za cíl, aby účastník řízení pro neznalost procesních předpisů v řízení neutrpěl újmu.

V této souvislosti je zároveň vhodné uvést, že ze skutkového popisu situace žalobce je zřejmé, že při uplatňování jím tvrzených nároků se jedná o věci skutkově a právně složité. Žalobce by proto měl při uplatňování svých nároků zvážit, zda by právě s ohledem na uvedené pro něj nebylo vhodné zastoupení advokátem. Zdejší soud si je vědom skutečnosti, na kterou žalobce také poukazuje, že takové zastoupení si vyžaduje vynaložení určitých finančních prostředků. V této souvislosti je proto vhodné poukázat také na možnost žalobce, jsou-li u něj splněny předpoklady pro osvobození od soudních poplatků podle § 36 odst. 3 s. ř. s. (tj. zejména nemá-li dostatečných prostředků a je-li to potřeba k ochraně jeho zájmů) požádat podle § 35 odst. 8 s. ř. s. o ustanovení zástupce, jímž může být i advokát. Bylo-li by takové žádosti žalobce vyhověno a zástupce mu byl ustanoven, hradí hotové výdaje zástupce a odměnu za zastupování stát.

Na základě obsahu vznesené námitky proto nelze žalobci přisvědčit, že by vůči němu byly uplatňovány jakékoli nestandardní postupy, které by nasvědčovaly porušení povinnosti nestranného a nezáujatého soudního řízení.

Jelikož Nejvyšší správní soud neshledal důvod pro vyloučení jmenovaných soudkyň Krajského soudu v Českých Budějovicích z projednávání a rozhodování o žalobě žalobce ve věci vedené u Krajského soudu v Českých Budějovicích pod sp. zn. 10 A 117/2013, rozhodl tak, jak je uvedeno ve výroku tohoto usnesení, přičemž ve věci není důvod pro postup podle § 9 odst. 1 s. ř. s. (delegace nutná). Návrh na delegaci vhodnou podle § 9 odst. 2 s. ř. s. žalobce nepodal, svůj návrh, aby ve věci rozhodoval jiný krajský soud (nejlépe Krajský soud v Praze) odvozuje ze skutečností, v nichž spatřuje důvody vyloučení soudkyň senátu 10 A Krajského soudu v Českých Budějovicích.

Poučení: Proti tomuto usnesení **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 26. června 2014

JUDr. Lenka Matyášová
předsedkyně senátu